

Højvang Laboratorier udfordrede krisen – og vandt!

Højvangs granitsokkel er solidt plantet i Dianalunds muld. Et symbol på den stålsathed der kendetegner Paw Nielsen og hans team.

Granitfacader og optimisme i Industri Vest udviklede sig i 2009 til Paw Nielsens værste mareridt, da Finanskrisen fik kundegrundlaget for Højvang Laboratorier til at smuldre. Men så tog han og medarbejderne kampen op!

TEKST OG FOTO: METTE ANDERSEN

Som Danmarks tredjestørste miljølaboratorium i dag står solidt plantet i græsset under den blå forårshimmel på adressen Industri Vest 8 - er det svært at gætte hvilken krise virksomheden har kæmpet sig igennem. Og som den i dag har lagt 100% bag sig.

at han ikke kunne drømme om at have sin virksomhed på nogen anden geografisk plet i Danmark.

"For mig er Dianalund omdrejningspunktet", siger han og fortæller, hvordan bank og investorer med stor iver forsøgte at få virksomheden placeret i Sorø. Det

iværksætteren, der gik efter sin drøm - og knapt havde sat sit kontrafej på alle tænkelige lån og kassekreditter, da finanskrisen buldrede ind i hans og laboratoriets hverdag i påsken 2009.

Stort set fra den ene dag til den anden forsvandt efterspørgslen på de jordbundsprøver, som udgjorde størstedelen af Højvangs omsætning i 2009.

"Når der bygges skal der flyttes jord. Når der flyttes jord, skal jorden analyseres. Bliver der ikke bygget, er der ikke noget jord at analysere. Det var så enkelt - og krisen tog luften ud af dansk byggeri på det, for os, værst tænkelige tidspunkt".

Et ambitiøst byggeri

Paw Nielsen trækker på smilebåndet og giver granitfacaden et klap.

"Nok ikke det materiale, jeg havde valgt, hvis jeg havde vidst, hvad der ville ramme os. Omvendt kan vi i dag glæde os over, at det heldigvis var for sent at ændre i planer og tegninger. Vi har måtte tåle en

skidt timing for et ambitiøst byggeri. Og ved stor fælles og tålmodig indsats har vi i dag 3.000 kvadratmeter til rådighed på den fantastiske matrikel - og det føles helt rigtigt og godt", siger Paw Nielsen.

Fra 20-30 konkurrenter til Top-3

I dag er Højvang Laboratorier det eneste rent danske miljølaboratorium tilbage i markedet. Alle øvrige bukkede under i løbet af finanskrisen eller blev opkøbt af udenlandske koncerner.

"Da jeg lagde ud i 1999 var vi 20-30 konkurrenter, der tilbød samme ydelser. Det er i dag reduceret til tre større laboratorier hvor vi er tredjestørste samt to mindre, mere snævert fokuserede laboratorier. Det er et battle, vi kan være stolte af at have deltaget i uden at miste pusten", mener Paw Nielsen.

Den faglige stolthed

Og heldigvis for den genvundne "stolthed", for der er et gear, der sætter Paw

Nielsen i fremdrift, er det den faglige af slagsen. Faglig stolthed er det, der rykker og får tingene til at ske. Og som tilbage i 1999 fik den unge "jordrenser" til at gå i gang som iværksætter.

"Jeg var ansat i et større laboratorium, hvor jeg analyserede forurenede jord. Her havde jeg gennem noget tid iagttaget processer, som jeg mente kunne gøres smartere - og så gik jeg i gang for mig selv", siger han.

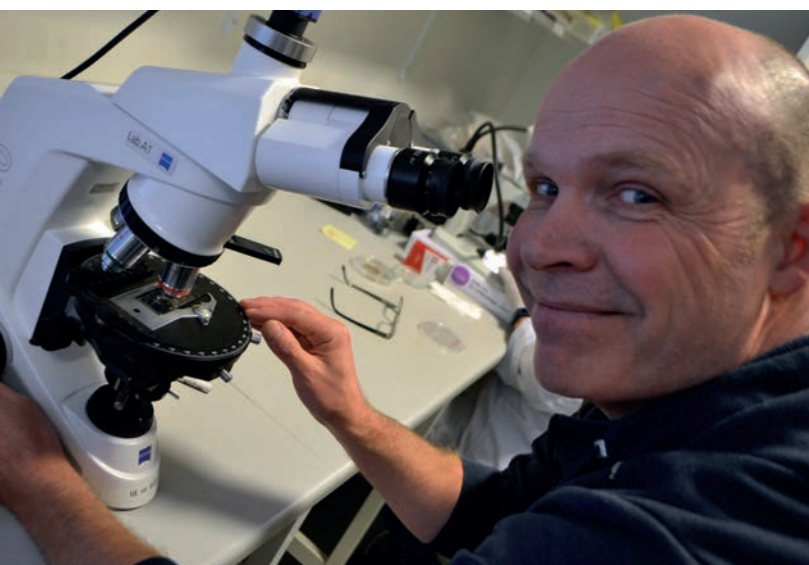
50 biler i baghaven

Familien indrettede sig på en landbrugsejendom på Holbækvej 13. Den adresse, vil der være læsere, der husker, griner Paw. For iværksætter-virksomheden fik vokseværk.

"Det må have været en spøjst syn med 50 parkerede biler i baghaven, når man ikke vidste, hvad vi havde gang i. Landbrugsejendommen lignede en hvilken som helst ejendom. Kun havde jeg indrettet den ene længe og snart alle øvrige ledige kvadratmeter til laboratorie", fortæller Paw Nielsen.

” Når der bygges skal der flyttes jord. Når der flyttes jord, skal jorden analyseres. Bliver der ikke bygget, er der ikke noget jord at analysere. Det var så enkelt - og krisen tog luften ud af dansk byggeri på det, for os, værst tænkelige tidspunkt

Direktør Paw Nielsen

Direktør Paw Nielsen ved et af laboratoriets mikroskoper, selvom det ikke mere er det, han beskæftiger sig mest med.

Dianalund er omdrejningspunktet

Sollyset spiller i den kølige facadegranit og stifter Paw Nielsen slår fast,

ville have hævet kvadratmeterprisen betragteligt.

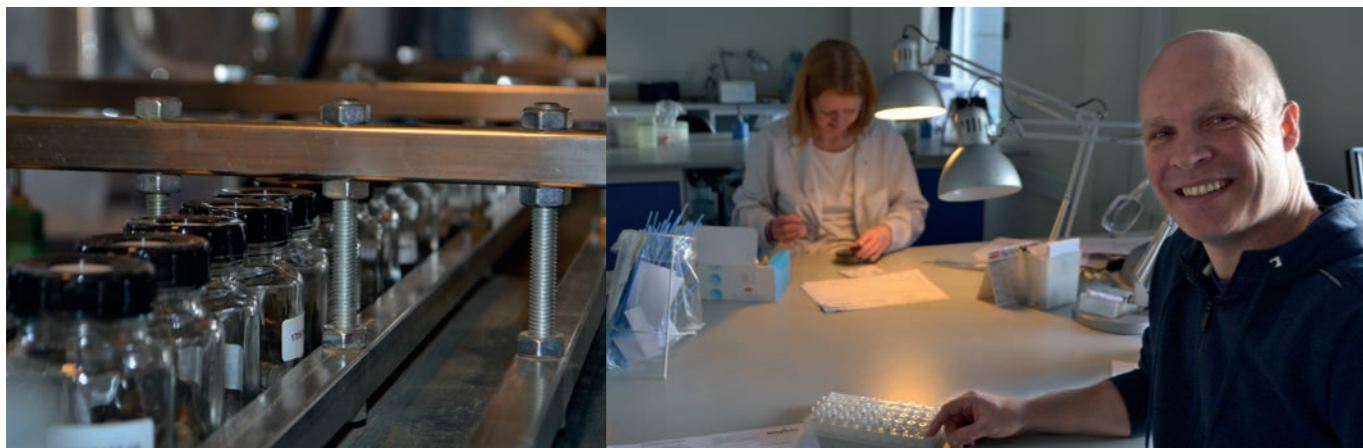
Finanskrisens indtog

Men det var ikke noget for

Laboratoriet er et solidt arkitektonisk monument i landskabet.

"Det var en god tid, min hustru stod for frokostordning i privaten, og jeg havde vores fire børn inden for rækkevidde. Det var fantastisk".

Det klirrer på den helt rigtige laboratorie-måde. I et af laboratorierne skrues en robotarm låg på flaskerne for at reducere slid ved gentagne bevægelser.

Højvang Laboratoriers ansatte arbejder i tre-holdsifte. Her er Carina i gang med dagens akutanalyse af en Legionella mistanke fra et jysk plejecenter, hvor en svækket beboer afgik ved døden.

Byggeboom

I årene op til 2009 gik det fremad - der var byggeboom og ordrerne tikkede ind i et tempo, så laboratoriet ofte måtte takke nej. Nye analyser og løsninger så dagens lys. Jordbundsprøver fik selskab af analyser af luft og byggematerialer.

"Nye behov opstod konstant i markedet, og vi var villige til at prøve kræfter med dem. Ikke alt lykkedes, men så taklede vi også det. Vi havde mod på - og råd i ordets forstand - til at eksperimentere og prøve nyt af. Der var en ånd af faglig stolthed, og vi havde ikke svært ved at tiltrække de bedste kompetencer fra hele Sjælland".

Dobbelt op og lidt mere

Højvang havde fortsat ikke hænder nok og ikke plads til at udvide på landboejendommen. Deraf beslutningen om byggeriet i Industri Vest. Det skulle være præcist så stort, at laboratoriet kunne udvikle sig. "Dobbelt op og lidt mere", som Paw Nielsen udtrykker det.

En vild ambition blev sat i bevægelse - og fra påsken 2009-2014 begyndte en ny æra for Højvang Laboratorier. Hvad der skulle have været en forventningsfuld tid, mens det nye byggeri tog form, blev en

øvelse i at spænde livremmen ind. Helt ind.

Uhyre belastende

"Ingen kunne have beskrevet krisens omfang for mig", fortæller Paw.

"Forandringen var gennemgribende... Jeg var nødt til at skære al udvikling væk. Skulle der være et personalegode, måtte vi nøje overveje, om det var så relevant, at jeg skulle optage yderligere lån for at gennemføre det. Vi havde svært ved at fastholde gode arbejdsforhold i de år - det var rigtig svært".

Afgiver din vandhane for meget bly?

Med jævne mellemrum sætter medieme fokus på forhold, som Højvang Laboratorier er med til at belyse. Afgiver vandhanen for eksempel for meget bly til drikkevandet. Overstiger det grænseværdien?

Det kan man få undersøgt i en vandanalyse.

Hvordan er det lige med mikroplast? Mediemes fokus har fået mange til at undgå produkter med de små plastdele, der kan indeholde kemikalier som plastikblødgørere, flammehæmmere og farvestoffer. Mikroplast mistænkes også for at binde andre sundhedsskadelige kemikalier til sig som PAH og PCB. Har du et produkt eller materiale, hvor du vil have afklaret, om det indeholder mikroplast - kan også dette ske hos Højvang Laboratorier.

Personligt ærgrede Paw sig. "Det var 'dumt' at satse så stort. Kunne han have vidst bedre...? Han, der frem til 2005 havde betalt al laboratorieudstyr konstant.

"Nu var jeg tvunget til at drive virksomhed på bankens præmisser uden bevægelsesfrihed. Det var uhyre belastende".

Belånte kvadratmetre

I mens rullede krisen afsted som en godstog i nat. Højvang Laboratorier flyttede ind i de nye eksklusive kvadratmetre. Alt var belånt. Der var ingen buffer at tage af. Alle Paws drømme om, at der nu skulle til at ansættes medlemmer blev lagt på køl, og han måtte fortsat have alle kasketter på eget hovede - chef, HR, regnskabsansvarlig.

"Jeg måtte stole på, at jeg som den eneste i landet var immun overfor stress", smiler han.

Turn Around

I 2009 blev den første nedskrevne strategi født. Og det seje træk gik i gang for at gennemføre en Turn Around. Og bingo! I regnskabsåret 2014 var der igen sorte tal i regnskabet. "Et tilfredsstillende resultat", som Paw formulerer det. Krisen var overvundet.

Siden er det gået slag i slag fremad. Samme år, 2014, blev Paw Nielsen kåret som årets Iværksætter i region Sjælland.

De reneste analysesvar

I dag, tre år senere, er der igen flyvende travlt hos Højvang Laboratorier og alle kvadratmetre af det spøjst designede byggeri er i brug. Kolberne klirrer og mikroskopene står på rad og række. Talrige aflukkede lokaler er placeret i tilknytning til fordelingsgange i byggeriet, der er formet som et "et kantet ottetal".

Opbygningen af laboratoriet sigter mod at skabe de reneste analysesvar. I den ene ende af laboratoriet analyseres måske et stof eller et materiale, der i den anden analyse i den anden ende af laboratoriet er identisk med et materiale, der netop ikke må optræde - selv i de allermindeste koncentrationer. Det kræver fysisk adskilthed, rette udsugning og en række andre sikkerhedsforanstaltninger at undgå falsk positive prøver.

Igen en attraktiv arbejdsplads

Fordelt i laboratorierne er laboranter, kemikere og jordbrugsteknologer i færd

Fakta om Højvang Laboratorier A/S

Laboratoriet blev stiftet i 1999 af direktør Paw Nielsen. Højvang beskæftiger i dag ca. 70 medarbejdere og har hovedsæde i Dianalund og har derudover en afdeling i Fredericia og i Norge. Laboratoriet kan tilbyde kemisk-, fysisk-, mikrobiologisk analyse og prøvetagning af en række medier såsom jord, kompost, grus, sediment, slam, aske, slagger, vand, luft og andre materialer. Laboratoriet henvender sig hovedsageligt til det danske marked med den klare målsætning, at være en pålidelig og kvalitetsminded samarbejdspartner.

med at undersøge og udrede. To salgsprofiler er rykket ind i organisationen for at holde hjulene i gang.

"Vi er igen en attraktiv arbejdsplads, og selvom det aldrig har knebet for alvor med at rekruttere, kan vi godt mærke at vores værdi som arbejdsplads er i en opadgående kurve. Under krisen mistede vi flere medarbejdere, der blev utrygge og valgte eksempelvis Novo. Novo nærmest støvsugede Sjælland for laboranter i den periode. Sådan er det ikke mere".

"I dag er der mange veluddannede miljø- og naturvidenskabelige profiler, der bor på landet og som har lyst til et lokalt arbejdsliv.

"Lige præcist de profiler, vi har brug for i Højvang Laboratorier, elsker ofte at bo i naturen. Og det gælder også mig selv. Omdrejningspunktet kan ikke være bedre - Dianalund. Og jeg kunne aldrig drømme om at flytte forretningen til udlandet eller lade os opkøbe, som mange af mine konkurrenter," fastslår Paw Nielsen.

"Det er her vi er - det er her vi bliver".

Paw Nielsen ved laboratoriebygningen, der ikke kun er solidt forankret i Dianalunds muld, men også i ham selv personligt.

